

Φλωρίνης Ειρηναίος: «Χαίρε, Θεού αχωρήτου χώρα. Χαίρε των απίστων αναμφίβολον άκουσμα» - Άρθρο στη Γ΄ Στάση των Χαιρετισμών

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας](#)

• Γράφει ο Μητροπολίτης Φλωρίνης, Πρεσπών και Εορδαίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Βασική διδασκαλία της χριστιανικής μας πίστης είναι η ενανθρώπιση του δευτέρου προσώπου της Αγίας Τριάδας, του Υιού και Λόγου του Θεού.

Με την αλήθεια αυτή συνδέονται όλες οι δογματικές διδασκαλίες της ορθοδόξου Εκκλησίας μας, όπως διαμορφώθηκαν και καθιερώθηκαν από τις επτά

Οικουμενικές Συνόδους. Οι Σύνοδοι αποφάσισαν σε ότι αφορά την ενανθρώπιση του Χριστού, ότι γεννήθηκε «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου»¹, με τρόπο υπερφυσικό. Η Παναγία μητέρα του Χριστού κυοφόρησε δι' «ἀσπόρου συλλήψεως»²· και ό,τι αποτελεί «ἄφραστον θαῦμα»³ η Αειπαρθενία Αυτής.

Η Τρίτη ακολουθία των Χαιρετισμών αναφέρεται σε δογματικές διδασκαλίες της Εκκλησίας μας που αφορούν το πρόσωπο του Χριστού και της Παναγίας. Για την ανθρώπινη λογική, όλες οι δύσκολες αυτές και ασύλληπτες έννοιες γίνονται κατανοητές, μόνο από τους ανθρώπους που έχουν πίστη. Ἄλλωστε, όπως μας λέει και ο Ακάθιστος Ὑμνος, ακόμη και οι σοφοί του κόσμου, απορούν και λένε το πώς μπορεί η Παναγία, και Παρθένος να μένει και να γεννήσει.

Πώς λοιπόν εμείς οι άνθρωποι να μην έχουμε αμφιβολίες ακόμη κι επιφυλάξεις για το ιερό πρόσωπο της Παναγίας; Η απάντηση λοιπόν δόθηκε εδώ και 1600 περίπου χρόνια. Η Εκκλησία για να απαντήσει σε παρόμοιες επιφυλάξεις, αμφιβολίες και απορίες περί του ιερού προσώπου της Παναγίας μας, συγκρότησε την Γ' Οικουμενική Σύνοδο το 431 μ.Χ. στην Ἐφεσο της Μ. Ασίας. Εκεί λοιπόν, οι Ἅγιοι θεοφόροι Πατέρες με επικεφαλή και πρωτοστάτη τον Ἅγιο Κύριλλο Αλεξανδρείας αποφάσισαν και έδωσαν στην Παναγία τρία δογματικά επίθετα: την ονόμασαν Παναγία, Αειπάρθενο και Θεοτόκο.

Α) Την ονόμασαν Παναγία, επειδή είναι το αγιότερο και καθαρότερο δημιούργημα του Θεού από την δημιουργία μέχρι και την συντέλεια του κόσμου. Η παναγιότητα δε αυτή, επιτεύχθηκε από την προσωπική Της άσκηση και πνευματική καλλιέργεια, γι' αυτό αξιώθηκε να γεννήσει τον Χριστό. Η Γ' Οικουμενική Σύνοδος δεν την ονόμασε Παναγία επειδή γέννησε τον Χριστό, δεν της έδωσε δηλαδή έναν τίτλο τιμής, αλλά η πανάγια ζωή Της καθόρισε το σχέδιο του Θεού.

Β) Την ονόμασαν Αειπάρθενο, που σημαίνει Παρθένο κατά την σύλληψη, Παρθένο κατά τον τοκετό και Παρθένο μέχρι την Κοίμησή Της. Πώς λοιπόν, ένας ανθρώπινος νους να εξηγήσει αυτό το φαινόμενο. Την απάντηση όμως, και την εξήγηση μας την δίνει και πάλι η Γ' Οικουμενική Σύνοδος, αλλά και η αγιασμένη σκέψη και γραφίδα δύο μεγάλων Πατέρων. Του Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού και του Αγίου Νικολάου του Καβάσιλα, οι οποίοι μας λένε τα εξής: Η στιγμή της συλλήψεως του Χριστού στην μήτρα της Υπεραγίας μητέρας Του γίνεται στην Ναζαρέτ κατά την ημέρα του Ευαγγελισμού και καταγράφεται στο Ευαγγέλιο του Λουκά. Η πρώτη πληροφορία που μας δίνει το Ευαγγέλιο για την Παρθενία της Παναγίας μέχρι τη στιγμή της συλλήψεως προέρχεται από το στόμα της ίδιας της Παναγίας, η οποία στην ανακοίνωση του Αρχαγγέλου ότι θα γεννήσει Υιό απαντά ότι δεν μπορεί να γίνει αυτό, αφού δεν γνωρίζει άντρα. Ο διάλογος συνεχίζεται και ο άγγελος λέει στην Παναγία, ότι Πνεύμα Ἅγιο θα γεμίσει το σώμα και την καρδιά

σου και θα γεννήσεις υιό. Η καταφατική απάντηση της Παναγίας ολοκληρώνει το σχέδιο του Θεού και πραγματοποιείται η σύλληψη «ναί, Κύριε, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα Σου»⁴. Ἐτσι ἔχουμε Παρθενία κατὰ την σύλληψη. Ἀς δούμε τώρα πως επιτυγχάνεται η Παρθενία κατὰ τον τοκετό. Το βιβλίο της Γένεσης στην Παλαιά Διαθήκη αναφέρει πως όταν οι πρωτόπλαστοι ἐφευγαν ἀπὸ τον Παράδεισο, ο Θεός ἀπευθύνθηκε στην Εὐὰ λέγοντάς της ὅτι θα γεννᾷς τα παιδιά σου με πόνους. Αὐτό ἦταν ἀποτέλεσμα της ἀνυπακοῆς και της ἐπιλογῆς τους να ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τον Θεό. Αὐτὴν την ἀπομάκρυνση ἀπὸ τον Θεό που ὁδήγησε στην φθορά και στον θάνατο, ὀνομάζουμε προπατορικό ἀμάρτημα. Ὅμως στην περίπτωση της Παναγίας, κατὰ τη στιγμή που το Ἅγιο Πνεῦμα πληρώνει την ὑπαρξή Της, καθαρίζεται ἀπὸ το προπατορικό ἀμάρτημα, ἀφού γεμίζει ἀπὸ το Ἅγιο Πνεῦμα. Κατὰ την στιγμή λοιπὸν του τοκετοῦ εἶναι φυσικό η Παναγία να μην ἔχει ὀδύνες ἀφού δεν εἶχε προπατορικό ἀμάρτημα καθόσον αὐτό ἐξαλείφθηκε την ἡμέρα του Ευαγγελισμοῦ. Ἐτσι δεν φθείρεται κανένα ὄργανο της Παναγίας και ἔχουμε Παρθενία και κατὰ τον τοκετό. Ὅπως καταλαβαίνετε ἀπὸ τα δύο αὐτά περιστατικά στην ζωὴ της Παναγίας, η μέχρι τον θάνατο Παρθενία εἶναι φυσική για το πρόσωπο αὐτό που ἔζησε τα δύο αὐτά θαυμαστά γεγονότα στη ζωὴ του. Ἀλλὰ και ὅλα ὅσα ἀκολούθησαν μέχρι την Ἀνάσταση και την Ἀνάληψη του Χριστοῦ.

Γ) Την ὀνόμασαν Θεοτόκο, ἐπειδὴ Αὐτός που γεννήθηκε ἀπὸ την Παρθένο Μαρία δεν ἦταν μόνο ἄνθρωπος, ἀλλὰ και Θεός. Κι ἐπίσης, για να ἐπιβεβαιώσουν ὅτι εἶναι φυσικό να γεννηθεῖ Θεός, ἀφού η Μητέρα Του ἦταν Παναγία και Αειπάρθενος. Ἀπὸ το 431 μ.Χ. μέχρι και σήμερα η διδασκαλία αὐτή, ὅπως ἀκούμε στους Τρίτους Χαιρετισμούς, ἀποτελεῖ το «ἀναμφίβολον καύχημα»⁵ των πιστῶν και της Εκκλησίας. Με την γέννηση του Χριστοῦ ἀπὸ την Παναγία ἦρθε η σωτηρία στον κόσμο και ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γνώρισαν τον Ἐναν, Ἀληθινὸ και Τριαδικὸ Θεό στο πρόσωπο του Ἰησοῦ Χριστοῦ. Η Παναγία ἐγένε ως μητέρα του Θεανθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ, το ὄργανο της θείας οικονομίας για την σωτηρία του ἀνθρώπου.

Γι' αὐτό και σήμερα προσευχόμαστε στην Παναγία ως μητέρα του Σωτήρος και ἐπικαλούμαστε τις πρεσβείες Της. Ἐπειδὴ μέσω Αὐτῆς ο Θεός ἐγένε ἄνθρωπος για να κάνει τον ἄνθρωπο Θεό δια του Σταυροῦ και της Ἀναστάσεως Του. Ἀς υποκλιθούμε, λοιπὸν, εὐλαβῶς στο μυστήριο της σωτηρίας μας, που ἦρθε δια του Ἰησοῦ Χριστοῦ και ας ψάλλουμε μαζί με τον Ἀρχάγγελο το «τῇ Θεοτόκῳ τὸ χαίρε»⁶, παρακαλώντας Την να μας ἀξιώσει κατὰ την Ἀγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή να ἀντέξουμε τον Γολγοθὰ μας σταυρώνοντας τα πάθη μας για να ἀναστηθούμε με τον Υιὸ της και Θεό μας στη Βασιλεία των Ουρανῶν. Γένοιτο.

Παραπομπές:

1 Σύμβολο της Πίστεως.

2 Ειρμός Θ' Ωδής Μ. Κανόνος.

3 Ειρμός Ζ' Ωδής του Όρθρου του Μ. Σαββάτου.

4 Λουκ. 1, 38.

5 Στίχος από την στροφή «Όλως ἦν ἐν τοῖς κάτω» από την Γ' Στάση των Χαιρετισμών στην Υπεραγία Θεοτόκο.

6 Από την στροφή «Άγγελος πρωτοστάτης» της Α' Στάσης των Χαιρετισμών στην Υπεραγία Θεοτόκο.